

Událost jako subjekt

Jsem vždy znovu na rozpacích, co je vhodnější: říci, že událost *má* svůj subjekt, anebo že událost sama *je* subjektem? V každém případě totiž platí, že subjekt náleží k události jakožto celku (bez subjektu událost nemůže „ex-sistovat“, tj. nemůže se „dít“, nemůže vykonávat své bytí, ale na druhé straně zase také platí, že událost jakožto (pravý) celek není totožná s touž událostí jakožto subjektem. Subjekt je totiž vždy nejen subjektem události samé, ale zároveň také subjektem jejího osvětlení (přičemž událost není totožná se svým osvětlením, neboť sama vykonává své bytí jakožto bytí události, které se vymezuje proti vnějšku, a to v rámci osvětlení, do něhož ten vnějšek sice nějak proniká, ale rozhodně nevykonává „bytí“ tohoto svého osvětlení). To nás nutně musí upozornit na dvojí „vztah“ události, totiž „navenek“ a „dovnitř“. Tím, jak se událost děje (tj. jak vykonává své bytí), utváří nejen sebe jakožto událostné dění, ale také jakési pole kolem sebe (teoretičtí fyzikové by doplnili: časoprostorové pole – ale kdo ví, zda jde nebo musí vždy jít o pouhé čtyři dimenze?!). Veškeré vztahy navenek se „dějí“ tímto mediem (prostřednictvím), které lze popisovat jako „osvětlení“, a proto nikdy nemohou být redukovány na to, co je „výsledkem“ (rezultátem, produktem) těchto aktivních vztahů. Ale událost při tom stále musí pečovat o svou integritu, tedy o „sebe“ – a to může dělat jen tak, že se efektivně stará o svou vydělenost ze svého „okolí“ (nejen osvětlení), o své meze či hranice, bez nichž by nemohla udržet svou celkovost. A obojí tuto starost a péči nedokáže událost zastávat jen tím, že se děje a jak se děje, nýbrž musí si k tomu ustavit svůj subjekt, resp. musí se sama stát subjektem, schopným vykonávat oba dva druhy zmíněných vztahů, vztahy navenek a také vztahy dovnitř, vztahy „k „sobě“ a ke svému nitru, ke své „nepředmětnosti“.

(Písek, 121008-1.)